

Súd: Okresný súd Nové Mesto nad Váhom
Spisová značka: 5Csp/11/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3518201870
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Pavlíková
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2018:3518201870.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom sudkyňou JUDr. Zuzanou Pavlíkovou v právnej veci žalobcu N. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XX, J. S. J. I., v konaní zastúpeného Centrom na ochranu práv spotrebiteľa, so sídlom A. Hlinku 57/71, Piešťany, proti žalovanému POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, o určenie neplatnosti právneho úkonu, takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e , že dohoda o zrážkach zo mzdy a iných príjmov žalobcu uzatvorená dňa 17.02.2017 medzi žalobcom a žalovaným je neplatná.

II. Žalobca m á voči žalovanému n á r o k na náhradu trov konania v rozsahu 100 % trov konania, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným rozhodnutím súdu, po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal určenia, že dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorú uzavrel so žalovaným dňa XX.XX.XXXX je neplatná. Svoj návrh odôvodnil tým, že dňa XX.XX.XXXX uzavrel so žalovaným zmluvu o spotrebiteľskom úvere a Dohodu o zrážkach zo mzdy. Podpis dohody o zrážkach zo mzdy bol pritom podmienkou na poskytnutie úveru. Potom čo sa dostal do omeškania so splácaním úveru, žalovaný predložil jeho zamestnávateľovi dohodu o zrážkach zo mzdy. Žalobca zastáva názor, že zmluva o úvere zo dňa XX.XX.XXXX je spotrebiteľskou zmluvou, pri uzatváraní ktorej vystupoval žalobca ako spotrebiteľ, fyzická osoba nepodnikateľ a žalovaný ako dodávateľ, ktorého predmetom podnikateľskej činnosti je poskytovanie úverov. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje žalovanému ako veriteľovi podľa názoru žalobcu dosiahnuť uspokojenie pohľadávky siahnutím na majetok dlžníka bez predchádzajúceho odobrenia súdom alebo iným nezávislým tribunálom. Umožňuje tak obísť dôležitý prvok unijného práva, a to ex offo súdnu kontrolu zmluvných podmienok či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľovi je nevyhnuté poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že v procese zrážok zo mzdy na základe inkorporovanej Dohody o zrážkach zo mzdy zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z nepriateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly. Žalobca poukázal na znenie písomných pripomienok Európskej komisie vo veci C-30/12, I. S. /POHOTOVOSTĚ a na rozhodnutia Krajského súdu Prešov zo dňa 31.05.2017 zn. 6Co/72/2017 a Krajského súdu v Košiciach zo dňa 19.06.2014 č.k. 5Co/554/2013.

2. Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe navrhol žalobu v celom rozsahu zamietnuť. V prvom rade namietol nedostatok naliehavého právneho záujmu. Nakoľko podľa neho aktuálne znenie § 137 CSP a/ pripúšťa určovacie žaloby len vo vzťahu k právam, už nie právnym vzťahom ako ustanovovala predchádzajúca právna úprava, OSP v § 80 písm. c) Zároveň poukázal na súčasnú judikatúru súdov: Rozsudok Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 11Co/173/2013 z 21.05.2014, Rozsudok Okresného súdu Bratislava II, sp. zn. 52C/135/2014 zo dňa 25.05.2016, či rozsudok Krajského súdu Žilina, sp. zn. 5Co/273/2013 zo dňa 12.12.2017.

3. K samotnej dohode o zrážkach zo mzdy uviedol, že táto bola uzavretá podľa § 551 OZ platne na základe dobrovoľnosti, ako prostriedok na zabezpečenie peňažnej pohľadávky vyplývajúcej zo zmluvy o úvere. Spĺňa všetky všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch. Je obsiahnutá na samostatnom dokumente, a žalobca mal možnosť si ju preštudovať a až následne jej prijatie potvrdiť samostatným podpisom. To, že dohoda predstavuje samostatný dokument, je v súlade so zákonom č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, v ktorej zákonodarca pripúšťa možnosť zabezpečenie pohľadávky dohodou o zrážkach zo mzdy, pokiaľ je uzatvorená vo forme osobitnej listiny. Vyplnením dohody o zrážkach zo mzdy mal klient možnosť dohodu individuálne dohodnúť, teda nešlo iba o formulárovú listinu, ktorú možno iba prijať alebo odmietnuť. Inštitút zrážok zo mzdy predstavuje legitímny spôsob zabezpečenia dlhu. Možnosť zabezpečiť záväzok je esenciálnou zložkou každého zmluvného vzťahu, na základe ktorého je veriteľ chránený pred zlou platobnou disciplínou dlžníka. Napadnutá dohoda o zrážkach zo mzdy spĺňa základné náležitosti a to: 1) písomnú formu, 2) súhlas dlžníka s dohodou, 3) uvedenie rozsahu vykonávaných zrážok vo výške 120,80 Eur 4) presné označenie platiteľa mzdy. Žalovaný zároveň viedol, že celková výška, ktorá má byť zrazená zo mzdy dlžníka nie je v zmysle zákona obligatórnou náležitosťou dohody o zrážkach zo mzdy, iba výška jednotlivých splátok a tá bola dohodnutá na sumu 120,80 Eur. Zároveň nie je pravdou, že v prípade dohody o zrážkach zo mzdy dôjde k nekontrolovanému konaniu zo strany veriteľa pretože právny predpis obsahuje zákonný limit výšky vykonávaných zrážok a ak by sa stalo, že platiteľ mzdy by zrazil dlžníkovi zo mzdy viac, než bol oprávnený zraziť a poukázal by tieto sumy veriteľovi, veriteľ by sa na úkor dlžníka bezdôvodne obohatil a preto by musel tieto sumy vrátiť.

4. Podľa názoru žalovaného je použitie dohody o zrážkach zo mzdy povolené aj Občianskym zákonníkom, ktorý v znení § 53 ods. 7 výslovne vylučuje zo zabezpečenia spotrebiteľských zmlúv len použitie zabezpečovacieho prevodu práva k nehnuteľnosti. Rovnako tak zákon o spotrebiteľských úveroch. č. 129/2010 Z.z., a Smernica 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere, pokiaľ by bolo možné uvažovať o tom, že žaloba je spotrebiteľom, čo žalovaný popiera. Neuznáva status žalobcu ako spotrebiteľa ani charakter zmluvy o úvere uzavretej medzi stranami ako zmluvy spotrebiteľskej.

5. Súd v predmetnej veci vykonal dokazovanie oboznámením žaloby, vyjadrenia žalovaného, zmluvy o spotrebiteľskom úvere, dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov, neodkladného opatrenia tunajšieho súdu č.k. 12Csp/3/2018-12 zo dňa 20.02.2018 a obsahu spisu tunajšieho súdu sp. zn. 12Csp/3/2018, potvrdenia zamestnávateľa žalobcu o rozsahu vykonávaných zrážok a výsluchom žalobcu. Takto zistil nasledovný skutkový stav.

6. Strany sporu uzavreli dňa XX.XX.XXXX Zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch na základe ktorej sa veriteľ na žiadosť spotrebiteľa zaviazal pri podpise tejto zmluvy dohodnutým spôsobom poskytnúť spotrebiteľovi bezúčelový spotrebiteľský úver v sume 3.250,- Eur a spotrebiteľ sa zaviazal poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť odplatu vo výške 0, Eur, úrok spojený so spotrebiteľským úverom vo výške 1098,- Eur, t.j. celkovo teda zaplatiť čiastku 4.348,80 Eur v 36 pravidelných splátkach vo výške 120,80 Eur počnúc dňom 17.03.2017. Úrok bol dohodnutý vo výške 20,01% ročne, ročná percentuálna miera nákladov vo výške 21,96 % ročne a zároveň bola uvedená priemerná hodnota ročnej RPMN vo výške 15,12 %. Doba trvania zmluvy a termín poslednej splátky bol určený dňom 17.02.2020.

7. Zároveň v rovnaký deň XX.XX.XXXX strany uzavreli Dohodu o zrážkach zo mzdy a iných príjmov podľa § 551 Občianskeho zákonníka, v ktorej sa konštatuje, že strany ako veriteľ a dlžník uzavreli dňa XX.XX.XXXX zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX. Veriteľ a dlžník sa dohodli na zabezpečení pohľadávok veriteľa z úverovej zmluvy alebo v súvislosti s ňou vo forme dohody o zrážkach zo mzdy pričom zabezpečovaná pohľadávka znamená ktorúkoľvek pohľadávku veriteľa voči dlžníkovi, ktorých zabezpečenie a zaplatenie je účelom uzatvorenia tejto dohody a to: a) pohľadávky na zaplatenie peňažných prostriedkov dlhovaných veriteľovi na základe zmluvy o úvere, najmä pohľadávky na zaplatenie úveru spolu s príslušenstvom, b) pohľadávky na náhradu škody, ktoré vzniknú veriteľovi voči dlžníkovi na základe zmluvy o úvere alebo v súvislosti s ňou, c) pohľadávky, ktoré vzniknú v dôsledku alebo v súvislosti s odstúpením od zmluvy, d) pohľadávky na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré vzniknú v dôsledku plnenia veriteľa dlžníkovi bez právneho dôvodu, neplatného právneho úkonu alebo z právneho dôvodu, ktorý odpadol, e) pohľadávky, ktoré vzniknú na základe posúdenia právneho úkonu v dôsledku ktorého došlo k vzniku, zmene, alebo zániku ktorejkoľvek z vyššie uvedených pohľadávok ako odporovateľného právneho úkonu. Dlžník súhlasil s tým, aby sa uspokojenie zabezpečenej pohľadávky

veriteľa zabezpečilo vykonaním pravidelných mesačných zrážok a aby jeho zamestnávateľ T. Y. A., F.: XXXXXXXXX N. N. P., E. zrážal mesačne z jeho mzdy čiastku 120,80 Eur a uhradil uvedenú sumu na účet veriteľa až do celkovej výšky zabezpečovanej pohľadávky. Dlžník zároveň súhlasil s tým, aby mu zamestnávateľ zrážal mesačne z jeho mzdy aj vyššiu čiastku, ako je uvedená v tejto dohode, až do zákonom stanovenej hranice pre výkon zrážok zo mzdy. Zmluva obsahuje aj vyhlásenie dlžníka, že sa pred podpisom s predmetnou dohodou oboznámil súhlasí s jej znením bez pripomienok bol poučený o jej následkoch neodmieta ju a v plnom rozsahu s ňou súhlasí.

8. Na pojednávaní dňa 24.10.2018 žalovaný ospravedlnil svoju neprítomnosť z dôvodu vysokej pracovnej zaneprázdnenosti a súhlasil s tým, aby súd konal v jeho neprítomnosti. Zástupca žalobcu uviedol, že medzi stranami sa bezo sporu jedná o spotrebiteľský vzťah. Sporná dohoda bola formulárová, predtlačená a nedávala žalobcovi možnosť ovplyvniť jej obsah. Dohoda o zrážkach zo mzdy, tak ako už bolo viackrát judikované, dáva veriteľovi možnosť obísť súdnu ochranu spotrebiteľa a inkasovať priamo z platu dlžníka ľubovoľnú sumu. Je len aroganciou žalobcu, že tento právny inštitút naďalej využíva. Žalobcovi v súvislosti s uplatňovaním svojich práv vznikli veľké náklady. Pracuje v Rakúsku, takže len cesta na pojednávanie mu trvala 3 a pol hodiny. Žalobca je vdovec s dvoma deťmi s ktorých jedno je t.č. maloleté. Z tohto dôvodu má fixné výdavky ako nájomné, leasingy a náklady spojené s vyživovaním detí. Preto mal v období, keď u boli realizované zrážky problém užiť vlastné deti. Zrážky zo mzdy boli vykonávané za obdobie od augusta 2017 do júna 2018, napriek tomu, že súd vydal neodkladné opatrenie, ktorým žalovanému uložil povinnosť zdržať sa výkonu zrážok zo mzdy.

9. Žalobca pri výsluchu uviedol, že si od žalovaného bral úver vo výške 1.300,- Eur, ktorým z časti hradil úvery, ktoré mu v predchádzajúcom období poskytol žalovaný a na účet mu bola vyplatená z tohto dôvodu iba suma 700,- Eur. Splátka bola dohodnutá vo výške 120,- Eur. Žalobca mal v banke dohodnutý trvalý príkaz na úhradu skorších úverov u žalovaného v mesiacoch jún, júl však splátka neodišla, nakoľko zrejme pri zmene tohto trvalého príkazu sa niekde stala chyba. Z tohto dôvodu žalovaný od augusta 2017 pristúpil k realizovaniu zrážok zo mzdy. Napriek tomu, že žalobca vo februári 2018 svojmu zamestnávateľovi predložil neodkladné opatrenie, tento odmietol zastaviť vykonávané zrážky, s odôvodnením, že požaduje k tomuto pokyn žalovaného. Žalovaný takýto pokyn odmietol zamestnávateľovi žalobcu dať, napriek tomu, že ho na to žalobca dva krát vyzval. Celkovo mu takto bola zo mzdy strhnutá suma 2.309,30 Eur. Za mesiace máj a jún mu bola strhnutá suma 777,78 Eur, táto bola najskôr deponovaná na osobitnom účte a neskôr zo strany zamestnávateľa vrátená. V samostatnom konaní sa žalobca mieni domáhať vydania bezdôvodného obohatenia, ktoré vzniklo žalovanému na základe tejto skutočnosti. Uviedol, že nemal možnosť odmietnuť podpísanie tejto dohody.

10. Neodkladným opatrením č.k. 12Csp/3/2018-12 zo dňa 20.02.2018, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 25.04.2018 súd nariadil žalovanému, aby sa zdržal výkonu zrážok zo mzdy na základe Dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov žalobcu uzatvorenej dňa XX.XX.XXXX až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. A zároveň žalobcovi uložil povinnosť, aby v lehote 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto uznesenia podal proti žalovanému na súde žalobu vo veci samej - o určenie neplatnosti právneho úkonu.

11. Z potvrdenia zamestnávateľa žalobcu vyplýva, že žalobcovi bolo za obdobie 8/2017 až 4/2018 zo mzdy vykonávané zrážky v celkovom rozsahu 2.309,30 Eur. Za obdobie 5/2018 - 6/2018 mu bolo na Extrakonto zrazená celkovo suma 777,78 Eur, ktorá bola dňa 06.08.2018 vyplatená späť žalobcovi.

12. Podľa § 52 ods. 1 až 4 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

13. Podľa § 53 ods. 1 až 3 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

14. Rovnako zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v § 2 definuje, že a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, 5a) b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti, d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

15. Podľa § 37 ods. 1 OZ, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

16. Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

17. Podľa § 551 OZ uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia. Proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila. Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia aj pre iné príjmy, s ktorými sa pri výkone rozhodnutia nakladá ako so mzdou.

18. Podľa § 137 CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o

- a) splnení povinnosti,
- b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu,
- c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo
- d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

19. Súdom posudzovaná dohoda o zrážkach zo mzdy je akcesorickou zmluvou, ktorú strany sporu uzavreli s úmyslom zabezpečiť plnenie dohodnuté v hlavnej zmluve, ktorou je zmluva o spotrebiteľskom úvere. Obe zmluvy, hoci sú samostatnými listinami, boli uzavreté v jeden deň a podľa vyjadrenia žalobcu ich uzavretie bolo navzájom podmienené, pričom nemal možnosť uzavretie dohody o zrážkach zo mzdy odmietnuť, inak by mu prostriedky z úveru neboli poskytnuté. Z tohto dôvodu sa súd prioritne zaoberal charakterom hlavného záväzku pričom dospel k záveru, že túto zmluvu je potrebné posudzovať ako spotrebiteľskú.

20. Obe zmluvy, tak hlavná ako aj akcesorická sú typickými formulárovými zmluvami, boli vopred pripravené a žalobca nemal žiadnu možnosť do ich obsahu zasiahnuť. Je pritom nepochybné, že žalovaný pri uzavieraní zmluvy vystupoval v rámci výkonu svojej podnikateľskej činnosti a žalobca v čase uzavretia zmluvy nekonal v súvislosti s výkonom svojej podnikateľskej alebo inej obchodnej činnosti, zmluvu podpísal ako fyzická osoba za účelom priamej osobnej spotreby pre seba, resp. pre príslušníkov svojej domácnosti. Predmetná zmluva o úvere je teda v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou nakoľko ide o štandardnú formulárovú zmluvu, uzavretú medzi žalovaným - veriteľom ako dodávateľom a žalobcom - dlžníkom ako spotrebiteľom. Predmetná zmluva je zároveň zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 2 písm. a/, b/, d/ zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy. V nadväznosti na túto skutočnosť následne posúdil ako spotrebiteľskú zmluvu aj žalobou napadnutú dohodu o zrážkach zo mzdy. V tomto bode sa preto nestotožnil s námietkami žalovaného, ktorý spotrebiteľský charakter prejednávanej veci namietal.

21. Následne súd skúmal žalovaným namietaný nedostatok naliehavého právneho záujmu na určení napadnutej dohody o zrážkach zo mzdy za neplatnú. Pri skúmaní podmienok uvedených v § 137 písm. c/ C.s.p., umožňujúcich riešenie práva súdnym rozhodnutím treba vychádzať z toho, za určovací žalobu považuje súdna prax aj žalobu o určenie neplatnosti právneho úkonu, ako jeden z právnych prostriedkov ochrany spotrebiteľa. Naliehavý právny záujem žalobcu na určení neplatnosti právneho úkonu je potrebné skúmať so zreteľom na individuálne okolnosti prípadu, predovšetkým so zreteľom na cieľ sledovaný podaním určovacej žaloby a konečný zmysel žalobcom navrhovaného rozhodnutia.

22. Z predloženej dohody o zrážkach zo mzdy je nesporné, že ide o formulárovú dohodu, do ktorej sa vpísali identifikačné údaje dlžníka, číslo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, suma získaná predmetným úverom, spolu s výškou dohodnutej mesačnej zrážky zo mzdy. Ďalej medzi zmluvnými stranami mala byť dohodnutá mesačná zrážka zo mzdy v rovnakej výške ako je výška splátky spotrebiteľského úveru. Hrubá nerovnováha v postavení strán v neprospech spotrebiteľa môže nastať aj vtedy, ak veriteľ vymáha pohľadávku voči spotrebiteľovi formou zrážky zo mzdy a takto vymožené prostriedky značne prekročujú sumu, ktorú by spotrebiteľ bol povinný zaplatiť pri dodržaní ustanovení spotrebiteľských vzťahov. Skutočnosťou, že žalovaný v pozícii veriteľa uplatnil svoje právo a požiadal zamestnávateľa žalobcu o realizáciu zrážky zo mzdy, pričom z časti boli tieto zrážky aj realizované a to aj napriek existencii neodkladného opatrenia, sa postavenie žalobcu stalo neistým a súčasne by bolo ohrozené jeho právo na disponovanie so svojou mzdou.

23. Naliehavý právny záujem žalobu je daný aj skutočnosťou, že mechanizmus dohody o zrážkach zo mzdy je založený na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstva. Výška pohľadávky síce môže mať oporu v zmluve, ale pri zmluve so zmluvnými podmienkami, ktoré neboli predmetom posúdenia súdu alebo inej objektívnej inštitúcie, je relevantné ex offio súdne preskúmvanie práve z dôvodu nebezpečenstva, že spotrebiteľ zmluvné podmienky nedokáže vyhodnotiť. Nie je pritom rozhodujúce, či dochádza aj k uplatneniu práva na plnenie alebo či sa spotrebiteľ priamo obrátil na súd so zreteľom na zabezpečenie stavu právnej istoty v tom zmysle, aby nebol obťažovaný hrozbou aplikácie takejto dohody o zrážkach zo mzdy, ktorej neplatnosť nikto neurčí.

24. Dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje zabezpečovací prostriedok peňažnej pohľadávky, ktorú uzatvára veriteľ s dlžníkom. Pre takúto dohodu platia všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch (§ 34 a nasl. OZ). Preskúmvaná Dohoda o zrážkach zo mzdy je v prvom rade značne neprehľadná a nezrozumiteľný právny úkon. Jeho vyhotovenie v troch jazykových mutáciách, pričom jednotlivé zmluvné ustanovenia nasledujú v texte zmluvy po sebe bez výraznejšieho oddelenia spôsobuje sťažujúcu orientáciu v texte samotnej dohody a jeho neprehľadnosť a nezrozumiteľnosť. Súd pritom v konaní nemal preukázaný žiadny dôvod, prečo by musela byť zmluva vyhotovená práve týmto spôsobom. Aj pri zohľadnení faktu, že zamestnávateľ žalobcu má sídlo v Rakúsku súd nenašiel žiadny dôvod na použitie maďarského jazyka. Táto skutočnosť len podporuje fakt, že išlo o vopred pripravenú zmluvu určenú pre viacerých spotrebiteľov.

25. Dohoda musí obsahovať označenie pohľadávky, o uspokojenie ktorej ide a výšku dohodnutých zrážok. Uvedené náležitosti predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy neobsahovala. Z hľadiska naplnenia zákonných náležitostí súd dospel k záveru, že Dohoda o zrážkach zo mzdy neobsahovala predovšetkým výšku pohľadávky, ktorá má byť zabezpečená, opisuje len možné spôsoby jej vzniku. Vymedzenie zabezpečovanej pohľadávky, v tom zmysle, že má zabezpečovať všetky a) pohľadávky na zaplatenie peňažných prostriedkov dlhovaných veriteľovi na základe zmluvy o úvere, najmä pohľadávky na zaplatenie úveru spolu s príslušenstvom, b) pohľadávky na náhradu škody, ktoré vzniknú veriteľovi voči dlžníkovi na základe zmluvy o úvere alebo v súvislosti s ňou, c) pohľadávky, ktoré vzniknú v dôsledku alebo v súvislosti s odstúpením od zmluvy, d) pohľadávky na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré vzniknú v dôsledku plnenia veriteľa dlžníkovi bez právneho dôvodu, neplatného právneho úkonu alebo z právneho dôvodu, ktorý odpadol, e) pohľadávky, ktoré vzniknú na základe posúdenia právneho úkonu v dôsledku ktorého došlo k vzniku, zmene, alebo zániku ktorejkoľvek z vyššie uvedených pohľadávok ako odporovateľného právneho úkonu, je neurčité a teda neplatné podľa § 37 ods. 1 OZ.

26. V čase uzatvárania dohody o zrážkach zo mzdy musí byť zabezpečovaná pohľadávka presne a úplne konkretizovaná, inak by dlžník nemohol platne prejaviť vôľu uspokojiť pohľadávku veriteľa prostredníctvom uvedeného zabezpečovacieho prostriedku. Podľa § 2 ods. 2 Občianskeho zákonníka v občianskoprávných vzťahoch, vrátane zmluvných vzťahov majú účastníci rovnaké postavenie. Veriteľ

vo vzťahu k spotrebiteľovi nie je vo vzťahu nadriadenosti a neprislúcha mu právo jednostranne určovať aké pohľadávky a v akej výške, ktoré v budúcnosti vzniknú, sa budú realizovať formou zrážok zo mzdy v prospech veriteľa. Predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje formulárovú zmluvu, ktorá nebola individuálne dojednaná. Svojím obsahom spôsobuje značnú nerovnováhu v zmluvnom postavení strán v neprospech spotrebiteľa, teda žalobcu. Pri uzatváraní dohody dlžník spotrebiteľ musí vedieť pohľadávku akého druhu zabezpečuje dohoda o zrážkach zo mzdy a v akej výške.

27. Neurčité bolo aj zmluvné dojednanie v dohode o zrážkach zo mzdy týkajúce sa výšky splátok. Medzi účastníkmi zmluvy bola síce dohodnutá splátka vo výške 120,80 Eur, ale dlžník zároveň súhlasil s tým, aby mu zamestnávateľ zrážal mesačne z jeho mzdy aj vyššiu čiastku, ako je uvedená v tejto dohode, až do zákonom stanovenej hranice pre výkon zrážok zo mzdy. Uvedené ustanovenie predstavuje jednostranné neprímerané zvýhodnenie zmluvnej strany veriteľa, ktorý má byť bezpodmienečne uspokojený aj nad dohodnutú výšku mesačnej zrážky.

28. Neprípustné navyšovanie zrážok zo mzdy nad dohodnutú výšku predstavuje obchádzanie náležitosti dohody o výške mesačných zrážok zo mzdy. Žalovaný požiadal zamestnávateľa žalobcu o realizáciu zrážok, tieto boli aj reálne uskutočňované v období 8/2017 - 6/2018 pričom jednotlivé zrážky ani raz nedosiahli dohodnutú výšku 120,80 Eur, ale vždy ju prevyšovali, niekedy aj trojnásobne. Záverom súd musí poukázať na skutočnosť, že faktom, že zamestnávateľ žalobcu nerešpektoval neodkladné opatrenie a pokračoval v realizácii zrážok aj po právoplatnosti nariadeného neodkladného opatrenia podľa názoru súdu porušil zákon v neprospech žalobcu.

29. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia súd dospel k záveru, že žaloba je podaná dôvodne a je potrebné jej v celom rozsahu vyhovieť, nakoľko napadnutá dohoda o zrážkach zo mzdy, je neplatná a to jednak preto že nespĺňa zákonné náležitosti tohto právneho úkonu, tak ako je podrobnejšie uvedené vyššie a zároveň ako dôvod jej neplatnosti súd vyhodnotil skutočnosť, že je neprijateľnou podmienkou spôsobujúcou hrubý nepomer v práva a povinnostiach strán a to v neprospech spotrebiteľa.

30. Podľa § 262 ods. 1, 2 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

31. Vzhľadom na to, že žalobca bol v spore v plnom rozsahu úspešný, súd mu priznal voči žalovanému náhradu trov konania vo výške 100 % v súlade s ustanovením § 255 ods. 1 C.s.p..

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Trenčíne cestou tunajšieho súdu písomne, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.